

Dekanat Iwje W 1608 r. starostwo dudzkie należało do własności wojewody Wileńskiego Karola Chodkiewicza i, jak świadczą dokumenty archiwalne, w tamtym roku złożył on na kościół w Dudach dużą ofiarę. Więc chociaż datą założenia kościoła w Dudach uznaje się rok 1608, otrzymuje się, że w ten czas świątynia już istniała.

Kościół był odbudowany na nowo w 1712 r. ze środków miejscowego ziemianina Hieronima Zienkowicza i jego żony Barbary z Sulistrowskich. W 1772 r. świątynię rekonstruowano i w 1781 r. biskup Wileński Tomasz Zienkowicz konsekrował ją pod tytułem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny.

Kościół zawsze znajdował się w centrum wsi. Po raz ostatni był rekonstruowany w 1908 r. Od tego czasu jest to drewniana świątynia na fundamencie kamiennym z pięcioboczną absydą, z obu stron której znajdują się zakrystie na planie kwadratu. Fasada główna jest flankowana dwiema potężnymi czworobocznymi wieżami, które do początku XX w. były dwukondygnacyjnymi i wieńczyły się czterospadowymi kopułami pod barokowymi profilowanymi główkami. Trzecia kondygnacja wież i namioty nad nimi zjawiły się podczas rekonstrukcji 1908 r., ażurowe krzyże zachowały się i zostały podniesione na wyższy poziom. Jednak zawsze wieże kościelne miały charakter dekoracyjny, dzwonnica – dwukondygnacyjna, czworoboczna, pod dachem czterospadowym – była zbudowana oddzielnie, w lewym kącie ogrodzenia kościelnego przy wejściu. Kościół jest pokryty jedynym dachem dwuspadowym (kiedyś był z gontu, dzisiaj – blaszany), nad absydą – czterospadowym, szczyt nad ołtarzem kiedyś był uwieńczony graniastą barokową główką sygnaturką. † Wnętrze przykryte sklepieniem kolebkowym, zdobionym malarstwem w stylu modernistycznym. W świątyni znajdują się trzy drewniane ołtarze barokowe. W głównym dwukondygnacyjnym ołtarzu w centrum między kolumnami korynckimi jest umieszczony obraz Matki Bożej Dudzkiej, na górze – rzeźbione Ukrzyżowanie w otoczeniu figur aniołów. Kompozycja i wystrój ołtarzy bocznych, lewego – Krzyża Świętego, i prawego – św. Nikodema, są podobne do ołtarza głównego.

Jak świadczy legenda, cudowny obraz Matki Bożej, który dzisiaj znajduje się w głównym ołtarzu kościola, pierwotnie zjawił się w sąsiedniej wsi Ługamowicze na sęku drzewa. Jednak w ciągu następnych czterech lat on trzykrotnie objawiał się w Dudach. Od tego czasu jest znany jak obraz Matki Bożej Dudzkiej.

Teren przykościelny na początku XX w. został obniesiony murowanym pobielonym ogrodzeniem, wejście poznaczone bramą w kształcie czterech słupów.

Możliwie na fali represji po stłumieniu powstania 1863 r. parafia w Dudach była pozbawiona samodzielności, gdyż w drugiej połowie XIX w. kościół Narodzenia Najświętszej Maryi Panny

wspomina się jak filia od parafii iwiejskiej. Zaś od lat 1920-tych samodzielność parafii została odrodzona. Była też zbudowana kaplica we wsi Koziewicze. Przed II wojną światową ilość parafian składała niemal 5000 wiernych.

Za czasów radzieckich kościół działał nieustannie, bez względu na to, że parafia oficjalnie została zdjęta z rejestracji. Według niektórych danych kościół był zamknięty w 1959 r., w nim zrobiono magazyn, ale w 1983 r. zwrócono go parafianom. W latach 1970. świątynia została zaliczona do zabytków architektury.